

[Haustrup Clemmensen.]

gerne sige, at det parti, jeg tilhører, og jeg selv på en række punkter er uenige med hr. Anders Andersen i hans handelspolitiske synspunkter, men jeg bestrider ikke et øjeblik hans ret til også fra dette tings talerstol at give udtryk for en sådan opfattelse. Og jeg synes, det er overordentlig skarpt, jeg synes, det er unødigt skarpt, når hr. Ivar Nørgaard svinger sig op til at tale om, at hr. Anders Andersens udtalelser skader Danmarks omdømme, skader udlandets vurdering og holdning til os, og nu i sit sidste indlæg oven i købet taler om dobbeltspil. Jeg er ikke altid så overbevist om, at man gavner den sag, man gerne vil tjene, ved at angribe anderledes tænkende så skarpt og så unødigt voldsomt.

Må jeg sige en anden ting vedrørende hr. Ivar Nørgaards angreb på andre, der ikke deler hans voldsomme varme på disse områder, hans noget unuancerede varme. Det konservative folkeparti har på en række områder gennem årene været og vil også i fremtiden være uenig med forskellige danske erhvervsorganisationer, naturligvis da, men vi føler os alligevel forpligtet til at forsøge sagligt at overveje de henvendelser og de synspunkter, som disse erhvervsorganisationer ligesom andre interesseorganisationer gør gældende vedrørende samfundsspørgsmål. Derfor synes jeg, det også på dette område var unødigt skarpt, når hr. Ivar Nørgaard i sit første indlæg f. eks. udtalte om Industrirådet, at det var overordentlig kortsynet og perspektivforladt, talte om, at erhvervsorganisationerne — det er vist sådan omtrent dem alle sammen — altid skal bjæffe lidt og bide i benene, og derefter sagde, at man i folketinget ikke skal løbe efter de små bjæf fra de enkelte snævre interesseområder. Jeg gør hr. Ivar Nørgaard opmærksom på, at specielt vedrørende den nordiske toldunion har industriens, landbrugets, handelens og fiskeriets organisationer i en efter min mening saglig argumentation givet udtryk for bekymring på en række områder. Det er ikke enkelte snævre erhvervsinteresser, det er bogstavelig talt det samlede danske erhvervsliv, og derfor synes jeg, man måske også skulle tage noget hensyn til de synspunkter, der her fremføres, al den stund det er de samme

erhverv, man stadig pålægger at skabe fuld beskæftigelse og skabe basis for en stigende løn til samtlige deres medarbejdere. Derfor tror jeg, at i denne sag om det nordiske, som vi alle håber kan få et lykkeligt forløb, ville det tjene tonen i debatten, at man måske dæmpede sine udtalelser lidt et enkelt sted og erkendte, at der kan også være vanskeligheder på disse områder, som det ikke tjener noget sagligt formål at bagatellisere.

Per Federspiel: Jeg vil gerne takke økonomi- og handelsministeren for den oplysning, han gav om, at der, når det næste sæt møder er overstået, vil blive foretaget et virkelig diplomatisk fremstød i Europa for at forklare, hvad disse nordiske drøftelser egentlig går ud på. Jeg har haft talrige erfaringer for, hvilke misforståelser de har givet anledning til. Mange steder, både i udenlandsk presse og ikke mindst i udenlandske parlamenter, er det opfattet som et forsøg på at isolere Norden og trække Norden ud af Europa. Jeg tror, det er meget vigtigt, at denne misforståelse bliver definitivt fjernet.

Må jeg dernæst sige til statsministeren, at jeg naturligvis meget vel forstår, at statsministre forsvarer hinanden, de er jo også sådan en slags fagforening. Men de, der hørte TV i søndags, kunne nu ikke være i tvivl om, at det, der blev sagt fra den svenske statsministers side, måske i begejstringens hede, var i al almindelighed, at et samlet Norden ville være en stormagt. Der var ikke nogen handelspolitisk begrænsning, og det var det, der måtte forurolige den almindelige seer. Men lad os så sige, at man indskrænker begrebet til en handelspolitisk stormagt. Jeg vil stadig advare mod at overvurdere dette. Det giver ikke nogen særlig styrke i Norden udadtil, at vi siger, at vi er en så og så udmærket kunde, for det vil vi være alligevel. De ting, man afsætter her i de nordiske lande, skal afsættes alligevel; om der er lidt mere eller mindre samarbejde, vil næppe påvirke efterspørgslen i nævneværdig grad. Det, der er væsentligt — er politisk — i dette, er, at der er 4 eller 5 nordiske lande, der kan optræde i fællesskab med fælles argumenter. Det er det, der antagelig vil kunne have